

РОЗДІЛ 3 ГЕРМАНСЬКІ МОВИ

УДК 37.02

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.22.2.12>

УПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

INTRODUCTION OF A COMPETENCE APPROACH TO THE FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF THE HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS SPECIALISTS

Могельницька Л.Ф.,

orcid.org/0000-0002-1570-1200

*кандидат філологічних наук, доцент,
завідувачка кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики
Державного університету «Житомирська політехніка»*

Пролигіна О.Л.,

orcid.org/0000-0001-9754-6023

*викладач кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики
Державного університету «Житомирська політехніка»*

У статті порушено питання особливостей компетентісного підходу до викладання іноземної мови, проаналізовано підходи до визначення понять компетенція, компетентність, комунікативна компетентність, іноземна компетентність, професійна компетентність, схарактеризовано мету та сутність навчання іноземних мов при підготовці фахівців готельно-ресторанного бізнесу в аспекті компетентісного підходу.

Практичною метою визнається формування в студентів іноземної комунікативної професійної компетентності, яка виявляється синтезом окремих компетентностей, і, в свою чергу, сприяє розвитку цілого комплексу компетенцій, необхідних для професійної діяльності майбутніх спеціалістів. Сформованість іноземної комунікативної професійної компетентності забезпечує здатність майбутніх фахівців адаптуватися до нових потреб ринку, швидко вчитися й систематично підвищувати рівень кваліфікації, готовність приймати рішення у проблемних ситуаціях, брати на себе відповідальність за професійну діяльність.

Описано практичне використання комунікативно-компетентісного підходу у викладанні іноземних мов. Розглянуто базові принципи компетентісного підходу з наведенням прикладів завдань, спрямованих на формування набору необхідних компетенцій для підготовки майбутніх фахівців сфери готельно-ресторанного бізнесу.

Особливістю навчання англійської мови професійного спрямування є створення компетентісного підґрунтя змісту навчання, формування іноземної комунікативної професійної компетентності майбутнього фахівця. Реалізація комунікативно-компетентісного підходу має сприятливий вплив на підвищення мотивації студентів до навчання, ставлення до знань як до особистісно значущих, зацікавленість здобувачів освіти у набутті необхідних компетентностей з метою їх подальшого застосування у професійній діяльності.

Ключові слова: компетентність, компетентісний підхід, комунікативна компетентність, комунікативний підхід, іноземна комунікативна професійна компетентність.

The article raises the issue of the peculiarities of the competence approach to teaching a foreign language, analyzes approaches to defining the concepts of competence, communicative competence, foreign language competence, professional competence, describes the purpose and essence of foreign language teaching in training hotel and restaurant business specialists in terms of competence approach.

The practical goal is the formation of students' foreign language communicative professional competence, which is a synthesis of individual competencies. It contributes to the development of a range of competencies necessary for the professional activities of future experts. The formation of foreign language communicative professional competence provides the ability of future professionals to adapt to new market needs, learn quickly and systematically improve skills, willingness to make decisions in problematic situations, take responsibility for professional activities.

The possibility of practical use of the communicative-competence approach in teaching foreign languages is described. The basic principles of the competence approach are considered, with examples of various tasks aimed at forming a set of necessary competencies for the training of future specialists in the hotel and restaurant business.

The peculiarity of teaching English for professional purposes is the creation of competency-based learning content and the formation of foreign language communicative professional competence of the future specialist. The implementation of the communicative-competence approach has a positive effect on increasing students' motivation to study, attitude to knowledge as personally significant, and the interest of students in acquiring the necessary competencies for their further application in professional activity.

Key words: competence, competence approach, communicative competence, communicative approach, foreign language communicative professional competence.

Постановка наукової проблеми. Сьогодні державні навчальні стандарти для системи професійної освіти змінюють вимоги до освітнього процесу та його результатів. У відповідності з ними фахівець індустрії гостинності повинен володіти певним набором компетенцій. Компетенція трактується як інтегральна характеристика здобувача освіти, тобто динамічна сукупність знань, умінь, навичок, здібностей та особистісних якостей, які молодий спеціаліст зобов'язаний продемонструвати після завершення освітньої програми [15]. Для того щоби стати висококваліфікованим фахівцем, студент повинен не тільки володіти знаннями, вміннями, набутими в процесі навчання, але й грамотно застосовувати професійні вміння, що є складовою частиною загальнокультурних і фахових компетенцій [2, 3, 15].

У сучасних умовах виникає необхідність переглянути зміст програми з іноземних мов для підготовки фахівців готельно-ресторанного бізнесу та розробити нову модель навчання, орієнтовану на професійну діяльність майбутніх спеціалістів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам, пов'язаним з іншомовною професійною освітою, присвячено праці М. Багдасаряна, Н. Валєєвої, у яких дається аналіз підходів до проблеми вивчення іноземних мов. У них розглядаються техніки вільного спілкування, відбір змісту освіти й диференційований підхід до розробки моделей мовленнєвої поведінки майбутніх фахівців [2; 7]. Знання іноземних мов є однією з вимог, що висувається до фахівців ресторанного бізнесу. Як зазначає В. Г. Кремень, інтеграція України в світову спільноту потребує досконалого володіння іноземними мовами. Без таких знань долучитися до міжнародного співтовариства буде неможливо [12, с. 11]. Загальновідомо, що володіння іноземною мовою не тільки розширює кругозір і загальний інтелектуальний рівень фахівця, але є інструментом, необхідним для вирішення певних професійних проблем, невід'ємним компонентом професійної компетентності працівників сфери готельно-ресторанного бізнесу [3].

Сьогодні ведуться дослідження з метою створення програм навчання, що охоплюють аспекти мовленнєвої діяльності, необхідні майбутньому фахівцеві для реалізації виробничих завдань [9]. Їх результати відображено в дисертаціях Єфремцева Т.М., Алілуйко О.А. та інших. Авторами розроблено моделі реалізації лінгвістично-краєзнавчої підготовки, процедур мовленнєвого етикету, критерії відбору змісту для програм з іноземної мови [1; 8]. Проте в них

не віддзеркалюється проблематика компетентнісного підходу до викладання іноземної мови в процесі професійної підготовки фахівців сфери готельно-ресторанного бізнесу.

Постановка завдання. Метою дослідження є системний огляд представлених у науковій літературі підходів українських і зарубіжних учених до визначення понять компетентність, комунікативна компетентність, іншомовна комунікативна компетентність, встановлення сутності компетентнісного підходу в процесі підготовки майбутніх спеціалістів сфери готельно-ресторанного бізнесу та його застосування у викладанні іноземної мови на практиці.

Виклад основного матеріалу. Комунікативний метод навчання іноземної мови виник у 60-70 роках ХХ століття в Британії, коли англійська мова почала набувати статусу мови міжнародного спілкування. Комунікативний підхід – інтерактивний метод, орієнтований на вивчення мови через спілкування з метою оволодіння мовними навичками. У 80-90 х роках цей підхід набув широкої популярності та поступово почав витісняти традиційні підходи, які надавали перевагу граматичній компетенції. У свою чергу, термін компетентнісний підхід було розроблено американськими вченими в 60-х роках минулого століття, а поняття компетентнісна освіта (Competency-Based Education), як зазначає І.А. Зимня, виникло у США наприкінці 80-х-початку 90-х років ХХ століття, підґрунтям якого стали вимоги бізнесу щодо випускників вищих навчальних закладів стосовно їх браку досвіду при інтеграції та застосуванні знань у процесі прийняття рішень у конкретних ситуаціях [10].

У рамках цього дослідження постає потреба навести погляди науковців щодо розрізнення понять компетенція і компетентність. Під компетенцією науковці розуміють якість особистості, її певне надбання, що ґрунтується на знаннях, досвіді, моральних засадах і проявляється в критичний момент за рахунок умінь знаходити зв'язок між ситуацією та знаннями, у прийнятті адекватних рішень нагальної проблеми [10; 17]. На думку Калашникової С.А., компетентність (компетентності) є здатністю людини ефективно виконувати певну (у тому числі професійну) діяльність; компетенція (компетенції) – це особиста якість людини, що визначає її поведінку та впливає на рівень виконання певної (зокрема професійної) діяльності. Компетентність є результатом набуття компетенцій [11].

Комунікативний підхід навчання іноземної мови спрямований на формування комунікативної компетенції, при якому суть навчання полягає у підготовці студента до участі в процесі іншо-

мовного спілкування та отримання практичних знань, які знадобляться йому в майбутньому [4].

На думку Гавриляк Л.С., комунікативна компетентність – це не лише наявність знань, умінь та навичок, а й готовність їх адекватного та ефективного використання в безпосередній професійній діяльності. Комунікативна компетентність є особистісною характеристикою майбутнього фахівця, у якій відображається і спрямованість студента на виконання майбутніх професійних задач і його ставлення до обраної професії. [6; 9].

Під поняттям компетентнісний підхід, як вважає Пометун О.І., розуміють спрямованість освітнього процесу на формування і розвиток ключових (базових) та предметних компетентностей особистості [14]. Компетентнісний підхід, за Сорочан Т.М., означає переорієнтацію з процесу на результат у діяльнісному вимірі, уміння не тільки оперувати знаннями, а й змінюватися і пристосовуватися до нових потреб ринку праці, управляти інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення, навчатись протягом життя [16, с.10]. Отже, з вищезазначеного аналізу витікає, що поняття комунікативний та компетентнісний підходи у призмі підготовки майбутніх фахівців сфери гостинності тісно пов'язані, а саме: збігаються у поняття комунікативно-компетентнісний підхід, який визначається спрямованістю на набуття студентами компетенцій, що відображають реалії професійного й соціального життя.

Розглянемо комунікативно-компетентнісний підхід у визначенні сформованості іншомовних професійно-комунікативних умінь і навичок майбутнього фахівця. Професійна компетентність, за даними С.А. Калашнікової – це здатність фахівця ефективно виконувати професійну діяльність, і ця здатність є результатом набуття фахівцем необхідних компетенцій [11]. Іншомовна компетентність – це комплекс знань, умінь та навичок, що забезпечують ефективне спілкування іноземною мовою, а саме: уміння розуміти мовлення, чітко висловлюватись, адекватно й спонтанно реагувати на запит спілкування, успішно використовувати іноземну мову і в професійній діяльності, і для самоосвіти особистості [2].

З аналізу вищезгаданих понять витікає, що метою навчання іноземної мови майбутніх фахівців є формування іншомовної комунікативної професійної компетентності, в результаті досягнення якої молодий спеціаліст буде здатен на компетентне професійне спілкування в умовах міжкультурної комунікації. З позицій комунікативно-компетентнісного підходу до навчання іноземної мови фахівців готельно-ресторанного

бізнесу слід замінити систему формування знань, умінь і навичок набором компетентностей, які формуватимуться у здобувачів освіти на основі оновленого змісту в процесі професійно-спрямованого навчання.

Згідно сучасного визначення компетентнісного підходу до його базових принципів відносяться наступні:

1) компетенції включають чіткі, реальні навчальні цілі, які готують студентів до виконання професійних обов'язків;

2) оцінювання – це значущий навчальний досвід для студентів;

3) студенти отримують своєчасну диференційовану підтримку, яка базується на їхніх індивідуальних навчальних потребах;

4) навчальні результати відображаються у компетенціях, які містять у собі застосування і творення знань, а також розвиток важливих умінь і відношень.

5) студенти опановують наступною компетенцією лише після демонстрації володіння попередньою компетенцією [13, с. 143].

Перший принцип комунікативно-компетентнісного підходу у процесі навчання реалізується саме на етапі цілевизначення та мотивування. Головною умовою підвищення мотивації та активізації пізнавальної діяльності студентів на занятті є чітка постановка комунікативних цілей, спрямованих на умовне занурення студентів у професійну ситуацію. Наприклад:

You are applying for a job. You must be ready to be interviewed. The following tasks will help you in it:

At a conference in London on careers in catering several employers talked about personal qualities which they want to find in individuals who apply for a job.

- *Which of the listed qualities do you think are necessary for a trainee waiter/ waitress?*
- *Which are necessary for a banqueting manager? Which are necessary for both?*
- *When you apply for a job, which of the following things should you do & which not?*

Компетентнісно-орієнтовані цілі досягаються через систему занять, що базуються на професійно-спрямованих реаліях. У курсі англійська мова за професійним спрямуванням пропонуються наступні модулі у розділі «At the restaurant», які відображають ці реалії:

Types of restaurants.

Catering.

Menu planning.

The kitchen & the Dining room.

Handling complaints & etc.

Відбір матеріалів для групової та індивідуальної роботи має принципове значення. Навчальні матеріали (тексти, діалоги) мають бути лаконічними, змістовними, інформативними, когнітивними та комунікативно спрямованими. Наприклад, автентичні тексти, відібрані з інформаційних джерел, подаються у максимально скороченому вигляді для їх швидкого та легкого опрацювання:

You are going to learn about one of the hotel classifications. Complete the following information using the words in the box:

spacious accommodation luxurious arrangements
majority facilities
luncheon availability

The AA star classification

One-star-hotels – & inns are generally of small scale with acceptable.....& furnishings. All bedrooms with cold & hot water: adequate bath & lavatory..... Meals are provided for the residents but they're.....to non-residents may be limited.

Two-star-hotels offer a higher standard of.....& some private bathrooms/ showers. A wider choice of food is provided but the availability of meals to non-residents may be limited.

Three-star-hotels are hotels with..... accommodation with a large number of bedrooms with private bathrooms/ showers. Fuller meal facilities are provided but.....& weekend service to non-residents may be restricted.

Four-star hotels offer a high standard of comfort & service with the..... of bedrooms providing private bathrooms/ showers.

Five-star-hotels are..... hotels offering the highest international standard.

Усі завдання повинні мати чіткі логічні зв'язки, переплітатися одне з одним з опорою на попередні:

Guess the puzzle using the words above. One word is odd. What is the keyword in the star classification?

1. ROOMY –
2. CONVENIENCES –
3. RICH & SPLENDID –
4. PRESENCE OF SMTH –
5. APPLIANCES –
6. DWELLING –
7. LIGHT BREAKFAST –

Формування професійних умінь відбувається під час виконання завдань з елементами професійного спілкування та включенням проблемних ситуацій. Викладач моделює ситуації, які можуть виникнути у межах професійного спілкування, і мотивує студентів до самостійного прийняття рішень. Наприклад:

You are a waiter. Explain the main ingredients & procedure of dishes preparation to your guest using the following prompt:

DISH	METHOD OF PREPARATION
Chicken curry	cook in thick, spicy sauce
Beef hamburger	mince beef, grill, serve in a soft bun
Ham omelet	whisk eggs, cook in butter, add pieces of ham
Beef consommé	of ham
Lobster bisque	a clear broth
	a thick, creamy soup

For example: – What does curry mean?
– It means that the chicken is cooked in a thick, spicy sauce.

При реалізації комунікативно-компетентнісного підходу у навчально-методичних картах визначаються види вмінь, якими мають оволодіти студенти на певному етапі:

1) діалогово-мовні – вміння правильно будувати діалог з персоналом, тактовно комунікувати з клієнтом. Нижче наводяться приклади завдань, спрямованих на формування зазначених умінь:

Complete the conversations, using the phrases in the box. Then perform the given dialogues:

– Could you give me an early morning call at 6.20?
– Do you have one with a bathroom?
– Can you hold it for me?
– Do you know how to get here?
– Could you fill in this form, please?
– You have a reservation for me.

Clerk: *Good evening, Pelican motel.*

Bill: *Yes, I'd like to know if you have a double room for tonight?*

Clerk: *Yes, we do.*

Bill: *Oh, good! 1).....*

Clerk: *Let me check...yes, we do, for 73 a night.*

Bill: *Yes, that'll be fine. 2) .....*

My name is Smith.

Clerk: *Well, I can hold it for you until 6 p.m. with no obligation on your part. 3).....*

Bill: *Yes, I do, thanks.*

2.

Guest: *Hello. My name is Helen Woods.*

4) .....

Receptionist: *Oh, yes. Good evening, Mrs. Woods. Welcome to the Sunset beach hotel. 5) .....*

Guest: *Sure.*

Receptionist: *Please, could you sign here? Thank you. Here's your key.*

Guest: *Thanks. 6) .....*

Receptionist: *Yes, of course.*

Match the questions with their synonyms:

1. Could I book a room for next Wednesday?	a) Could you wake me at 7 a.m.?
2. Could I have an early morning call?	b) Could I reserve a room for next Wednesday?
3. Could you put it on my bill, please?	c) Could you add the cost to my bill?
4. Could I pay my bill, please?	d) Could I pay for everything?

Work in pairs. Compose your dialogues «Hotel reservation» using previous illustrative ones & useful expressions.

2) інформаційно-виробничі – вміння формулювати інструкції для персоналу про організацію роботи із обслуговування клієнтів, про організацію технологічного процесу на виробництві;

3) аудіо-контактні – вміння вислухати відвідувача, коректувати якість обслуговування і розробляти стратегію його підвищення. Нижче наводиться приклад завдань, спрямованих на формування вищезазначених умінь:

Examine a list of recommendations for handling complaints. Fill each gap with one of the given words. Pick out the best 5 pieces of advice you'll make a note of for the future:

explain sympathetic released thinks dealing with apologize interrupt argument temper investigate waste

1. You should be calm & relaxed ..... a complaint.
2. Let the person explain his problem. If he is angry, let him talk until he has ..... his anger. Don't ..... him until he has finished.
3. Never lose your ..... Speak in a friendly helpful way.
4. Be ..... Use attentive listening techniques (I understand..., I see..., You must be very annoyed about this...)
5. Offer to..... the problem.
6. If your hotel is wrong, admit it &.....
7. Don't..... time defending your hotel or blaming someone else. Never make excuses (It isn't my fault).
8. Don't make personal comments. Don't start an.....
9. Ask the person what he ..... the answer is.
- 10..... what you're going to do about the problem. Make sure that you do it.

There is a list of things which your customer can complain about. Match the aspects in A with the problems in B:

<p>A</p> <p>the conveniences:</p> <p>the environment:</p> <p>the room:</p> <p>the service:</p>	<p>B</p> <p>a) spots on a carpet; lack of soap or toilet paper;</p> <p>b) a complicated registration procedure; a rude careless maid;</p> <p>c) a broken lift, socket, tap; lack of hot water; only 3 TV channels;</p> <p>d) noisy neighbours, a busy street outside; a view on the back yard, a common balcony with the next room</p>
--	--

Add your problems using the dictionary.

4) аналітико-управлінські – вміння аналізувати виробничі ситуації, розробляти стратегію вирішення конфліктних ситуацій. Наприклад:

Role-play. Imagine that you are dealing with your dissatisfied guest. Choose & model the situation. Solve the problem.

Situations:

- a reserved room is not available;
- a maid has broken a customer's personal thing;
- someone from the staff has stolen a customer's watch.

5) оціночно-рефлексивні вміння – вміння проводити дослідження виробничого процесу, робити висновки на його основі та впроваджувати прогресивні методи управління:

There is a sample of an unusual type of a restaurant below. Complete the interview using the words in the box. Read the whole text first before trying to fill the gaps:

a tiring job the Party Bus own electricity & gas supply feel at home a double-decker bus book the bus in advance look a bit surprised the preparation for cooking serve food a traveling restaurant

Interviewer: Our next story is about a rather unusual place to go for a good meal. In fact, you don't go there, it comes to you. Marry Smith told us about it.

Marry: I'm Marry Smith & this is my restaurant – I call it ..... It's.....& it used to belong to a local bus company. I bought it from them & now it's..... There's a dining room for 10 people & a bar plus its..... Oh, & a toilet, of course. I do all ..... at home. Usually, I go short distances &..... for birthday parties, garden parties, business dinners – that kind of thing.

People always..... when they see a bus turn up, but when they go inside & sit down they soon..... People phone up to....., & I've usually got a booking for a few months. I use fresh vegetables from our garden at home. It can be.....especially if there is a long drive home [5, c. 35-36].

Group work

Questions for discussion:

- *Would you like to visit such a restaurant? Why (not)?*
- *What might be good or bad about such arrangements?*
- *What does the success of this business depend on?*
- *Would it be possible to arrange this kind of business in your city? Give your reasons.*

Work in pairs. You are an owner of an unusual restaurant. Tell about it on a local radio channel.

Щодо другого принципу комунікативно-компетентнісного підходу, у нашому варіанті

оцінювання базується на використанні письмових завдань, які проводяться після вивчення кожного тематичного модуля. Ці завдання орієнтовані на оцінювання набутих продуктивних умінь говоріння та письма в ситуаціях, що імітують уявну професійну реальність. Наприклад:

Complete the table 'Types of hotel accommodation' & describe these types in your words:

a single room	
a double room	
a twin room	
full board	
half-board	
B & B	

Відповідно до третього принципу комунікативно-компетентнісного підходу студенти отримують своєчасну підтримку викладача у вигляді певних інструкцій та рекомендацій в залежності від їхніх індивідуальних навчальних потреб. Головними для цього принципу є орієнтованість навчання на студента та його залучення до індивідуальної та кооперативної роботи.

Щодо четвертого принципу комунікативно-компетентнісного підходу, у нашому варіанті результатом навчання є сформовані компетенції студентів, які охоплюють творення і застосування знань та вмінь, для розвитку яких розробляються заняття, під час яких здобувачі освіти занурюються в умовні професійні обставини. Такий ефект досягається завдяки використанню автентичних матеріалів. Нижче наводиться приклад таких завдань:

Reading

Pre-reading:

You are going to read the text about British meals which opens with an Ad. This text reflects many styles of British food, past & present.

While-reading:

Make two lists of dishes: 1) primordial; 2) borrowed
The Forget-me-not Inn

Welcome to the restaurant that we hope reflects many styles of British food, past & present.

We know it is impossible to taste everything on our exciting menu in one visit, & we look forward to seeing you again soon.

The Chef

MENU

STARTER

Tossed Salad. Most British salads consist of vegetables & fruit cut into chunks (quite large pieces) & thrown together in a large bowl. These salads can

be served with cold meat on the side; dressings are always optional.

MAIN COURSES

Chicken Tandoori. Another Indian-influenced dish that has become a firm favorite among Brits of all ethnic backgrounds. Served with rice & warm flatbread called 'naan', this dish can be served hot or medium depending on the spiciness desired.

Balti Thought to have originated in India, this spicy meat dish served with rice, was derived here in England, as Asian immigrants used British ingredients & Indian methods to create this curry dish.

DESSERTS

Mince pies. Small fruit pies, traditionally served at Christmas time with brandy sauce.

Banana Split. A banana split in half lengthwise & filled with ice cream, tinned fruit, topped off with sauces & nuts.

Bon Appetite!

Post-reading:

If there is a chance to have British meals, what would you like to eat & why?

Work in pairs You are a waiter/ waitress in The Forget-me-not Inn. Explain to your visitors the dishes which they are going to order.

На кожному занятті завдяки професійно-спрямованим завданням студенти застосовують ті чи інші компетенції, висловлюють своє ставлення до певних вчинків та оцінюють їхні наслідки, розробляють власну стратегію вирішення конфліктних ситуацій, тощо. На етапі заняття 'Practice' студентам пропонується розв'язати професійний міні-кейс:

Read the dialogue between a restaurant staff member & a visitor. Fill in the gaps with suitable phrases from the list. Make a note of questions the customer asks & the way the waiter answers them:

1. There's no swimming pool here.	5. Is there any music?
2. Have you got anywhere to park?	6. The restaurant is in a quiet area.
3. Can you tell me whereabouts you are?	
4. Would it be a good idea to reserve a table?	

W.: The Forest Restaurant. Good morning.

C.: Oh, good morning..... I want a bit of peace & quiet. You know no traffic, no noise. Can I get it in your place?

W.: Certainly, Sir. ....

C.: .....?

W.: Yes, there is. There's live music by the guitarist.

C.: Any chance of a swim?

W.: No, I'm very sorry, Sir.....

C.: .....?

W.: No, I'm afraid there's no parking here.

C.: .....

W.: Yes, it would. Reservations are advisable.

Work in pairs. Act out a similar dialogue. Imagine you are a tourist phoning the Dragonfly Restaurant.

При комунікативно-компетентнісному підході навчальні результати здобувача освіти відображають рівень сформованості набутих ним компетенцій. Тому потрібно чітко визначати якої компетенції має набути студент у межах певної підтеми кожного навчального модуля. Наведені нижче завдання сприяють формуванню продуктивних навичок говоріння та письма, а звідси й необхідних компетенцій:

Imagine you are preparing advertisements for some establishments. Which of these phrases would you use for which establishment? Match the phrases from Ads in A with actual replies about the restaurant facilities in B:

A Advertisement	B Conversations
1. A typical three-course a la carte lunch costs \$ 25 to \$ 45.	a) There is indoor parking.
2. A three-course set menu (table d'hote) dinner costs \$ 30.	b) We're in a very quiet area.
3. There is parking.	c) You can sit out of doors.
4. There is live music.	d) The cost of our three-course set menu for dinner is \$ 45.
5. You can eat out of doors (in a garden/ on a terrace/ by a swimming pool).	e) The cost of our three-course lunch is \$ 25 to \$35.
	f) There is live music in the evenings.

Writing: Write an advertisement for your establishment. Use phrases from the previous exercise.

Look through the samples of food establishment Ads. Decide which of them you would choose for: your pleasure; your future experience?

Наприкінці кожного модуля подається перелік професійно-спрямованих питань, що разом відображають зміст іншомовної комунікативної професійної компетенції. Після опанування тематичним модулем кожен студент демонструє рівень сформованості набутої компетенції у спосіб, обраний самостійно. Робочі навчальні програми, орієнтовані на компетентнісне навчання, передбачають набуття студентом компетенцій власним темпом.

Висновки й перспективи дослідження.

У ході даного дослідження було встановлено, що комунікативний та компетентнісний підходи до навчання іноземної мови при підготовці фахівців сфери гостинності тісно переплітаються, а саме, утворюють поняття комунікативно-компетентніс-

ний підхід, спрямований на набуття студентами компетенцій, які відображають реалії професійного й соціального життя.

Поняття іншомовна, комунікативна, професійна компетентності синтезуються в іншомовну комунікативну професійну компетентність, що означає не лише здатність набути та проявити фахові знання, уміння та навички, а саме, оволодіння низкою виробничих та технологічних процесів, а й продемонструвати особистісні та фахові якості, такі як професійна культура, встановлювати ділові контакти, правильно вирішувати проблемні ситуації. Більш того, постійно вчитися й регулярно підвищувати рівень кваліфікації, швидко адаптуватися до нових потреб ринку, брати на себе відповідальність за професійну діяльність, приймати рішення в конфліктних ситуаціях, тобто іншомовна комунікативна професійна компетентність передбачає оволодіння майбутнім фахівцем цілим набором необхідних компетенцій.

Компетентність – це категорія, яка виявляється в конкретній діяльності; бути компетентним означає здатність майбутнього фахівця застосовувати отримані знання і досвід у тій чи іншій ситуації. Компетентність не зводиться до знань або навичок, так як останні є формами прояву компетентності на різних етапах її формування. Важливу роль у прояві компетентності відіграє конкретна ситуація, в якій людина проявляє особистісні характеристики. Зміст комунікативно-компетентнісного підходу в навчанні іноземної мови галузі готельно-ресторанного бізнесу виступає як індивідуальна техніка мислення й універсальний спосіб професійної діяльності для отримання та застосування знань у цій сфері. Відповідно до основних принципів компетентнісного підходу забезпечення механізмів навчання іноземних мов носить комунікативний та професійний характер, де здобувачі освіти вирішують уявні завдання професійної діяльності іноземною мовою.

Іншомовна комунікативна професійна компетентність є інтегральною характеристикою професійної діяльності, що включає в себе комунікативну та фахову складову. У процесі формування іншомовної комунікативної професійної компетентності майбутнього фахівця також слід враховувати специфічні професійні умови та критерії, психологічний і соціальний аспекти.

Перспективи пошуків у напрямку дослідження означеної проблеми вбачаються в подальшій розробці навчально-методичної бази з урахуванням основних принципів комунікативно-компетентнісного підходу навчання іноземних мов у процесі підготовки фахівців сфери готельно-ресторанного бізнесу

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Алилуйко Е.А. Формирование коммуникативной компетентности менеджеров туризма в процессе изучения иностранного языка: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.08. Москва, 2000. 37с.
2. Бибикина Э. В. Формирование основ иноязычной коммуникативной компетентности у будущих экологов: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.08. Майкоп, 2006. 29 с.
3. Вольфовська Т. Комунікативна компетентність молоді як одна з передумов досягнення життєвої мети. Шлях освіти. 2001. № 3. С. 13 – 16.
4. Вдовін В. В. Комунікативний підхід як оптимальний засіб вивчення іноземної мови у ВНЗ. Вісник Національного університету «Львівська політехніка»: зб. наук. праць. Львів: Львівська політехніка, 2007. С. 15–20.
5. Воробьева С. В. Деловой английский язык для ресторанного бизнеса: учебник. Москва: Филоматис, 2006. 272 с.
6. Гавриляк Л. С. Комунікативна компетентність як складова професійної підготовки сучасного фахівця . ЛОГОС. Мистецтво наукової думки. 2019. № 3. С. 70-73.
7. Гришкова Р. О. Педагогічні засади формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей у процесі фахової підготовки: автореф. дис. д-ра пед. наук: 13.00.04. Чернігів, 2011. 36 с.
8. Ефремцева Т.Н. Проектирование содержания обучения иностранному языку в процессе непрерывного профессионального туристского образования: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.08. Москва, 2000. 43 с.
10. Завалевська О. В. Інтерактивні методи формування професійного самоусвідомлення майбутніх фахівців вищих навчальних закладів. Наука і освіта. 2009. №7. С. 68–71.
11. Зимняя И.А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата современного образования. Эйдос. 2006. URL: <http://www.eidos.ru/journal/2006/0505.htm>.
12. Калашнікова С.А. Компетентнісно-орієнтований підхід: базові поняття та положення. Педагогічна освіта: теорія і практика. Педагогіка. Психологія: зб. наук. пр. Київ: КМПУ, 2010. № 13 (1). С. 32-40.
13. Г. Кремень Національна освіта як соціокультурне явище. Учитель. 1999. № 11-12. С. 10-17.
14. Кудрявцева В. Ф. Впровадження компетентнісного підходу у практику комунікативного навчання. Наукові записки національного державного університету ім. М. Гоголя. Сер. Філологічні науки. 2016. Кн. 2. С. 142-146
15. Пометун О.І. Запровадження компетентнісного підходу – перспективний напрям розвитку сучасної освіти. Вісник. 2004. № 22. URL: <http://www.visnykOiatp.org.ua>
16. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти: Державний стандарт від 23 листоп. 2011 р. № 1392. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text>
17. Сорочан Т.М. Характеристика професіоналізму управлінської діяльності керівників шкіл на засадах компетентнісного підходу. Шлях освіти. 2005. № 3. С. 9–12.
18. Хуторской А.В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования. Народное образование. 2003. № 2. С. 58 – 64.